

Početna Stranica > ... > Pokretanje Sudskog Postupka > Pravni Sustav EU-a I Nacionalni Pravni Sustavi Specijalizirani Nacionalni Sudovi > Latvija

Specijalizirani nacionalni sudovi

Sadržaj omogućio
Latvija

Latvija

Ovaj odjeljak sadržava pregled specijaliziranih sudova u Latviji.

Specijalizirani sudovi

Ustavni sud Republike Latvije

U skladu s [Ustavom Republike Latvije](#) (*Latvijas Republikas Satversme*, dalje u tekstu: „Ustav”) Latvija ima Ustavni sud (*Satversmes tiesa*), koji je neovisna pravosudna institucija koja u predmetima iz svoje nadležnosti ispituje sukladnost zakona i propisa s Ustavom, a razmatra i druge predmete za koje je nadležan prema zakonu. Ustavni sud može zakone i druge pravne akte ili njihove dijelove proglasiti ništavima.

U skladu s člankom 16. [Zakona o Ustavnom sudu](#) (*Satversmes tiesas likums*) Ustavni sud razmatra predmete koji se odnose na sljedeće:

1. ustavnost zakona
2. ustavnost međunarodnih sporazuma koje je Latvija potpisala ili sklopila (čak i prije nego što Parlament (*Saeima*) odobri te sporazume)
3. usklađenost zakona i propisa ili njihovih dijelova sa zakonima višeg stupnja
4. usklađenost s ostalim aktima Parlamenta, Vlade, predsjednika, predsjednika Parlamenta ili premijera (osim upravnih akata)
5. usklađenost sa zakonom naloga kojima je ministar, na temelju ovlaštenja Vlade, obustavio odluke lokalnog vijeća
6. usklađenost odredaba latvijskoga nacionalnog prava s međunarodnim sporazumima koje je sklopila Latvija, a koji nisu protivni Ustavu.

Ustavni sud sastoji se od sedam sudaca koje je odobrila većina zastupnika u Parlamentu (najmanje 51 glas). Troje sudaca odobrava se na temelju prijedloga najmanje deset parlamentarnih zastupnika, dvoje na prijedlog Vlade, a još dvoje na prijedlog cijelog sastava Vrhovnog suda. Kandidati koje predlaže Vrhovni sud moraju biti iz redova latvijskih sudaca.

Ustavni sud ne može pokrenuti postupak na vlastitu inicijativu. Predmete razmatra samo na zahtjev osobe koja je za to zakonom ovlaštena.

Zahtjev kojim se pokreće postupak ocjene ustavnosti zakona i međunarodnih sporazuma koje je Latvija sklopila (čak i prije nego što Parlament odobri te sporazume), usklađenosti zakona i propisa ili njihovih dijelova s pravnim propisima više razine, usklađenosti odredaba latvijskoga nacionalnog prava s međunarodnim sporazumima koje je Latvija sklopila, a nisu u skladu s Ustavom, može podnijeti:

1. predsjednik/predsjednica
2. Parlament
3. najmanje 20 parlamentarnih zastupnika
4. Vlada
5. glavni javni tužitelj
6. vijeće Nacionalnog revizorskog ureda (*Valsts kontroles padome*)

7. lokalno vijeće
8. pučki pravobranitelj (*tiesībsargs*) ako institucija ili službena osoba koja je donijela osporeni akt nije otklonila utvrđene nedostatke u roku koji je odredio pučki pravobranitelj
9. sud koji raspravlja o građanskom, kaznenom ili upravnom predmetu
10. sudac zemljišnoknjižnog ureda pri upisu u zemljišne knjige vlasništva i srodnih prava na nekretninama
11. svaka osoba kojoj su povrijeđena temeljna prava prema Ustavu
12. Sudbeno vijeće u okviru svojeg zakonom propisanog djelokruga.

Zahtjev kojim se pokreće postupak ocjene usklađenosti sa zakonom drugih akata Parlamenta, Vlade, predsjednika, predsjednika Parlamenta ili premijera (osim upravnih akata) može podnijeti:

1. predsjednik/predsjednica
2. Parlament
3. najmanje 20 parlamentarnih zastupnika
4. Vlada
5. Sudbeno vijeće u okviru svojeg zakonom propisanog djelokruga.

Lokalno vijeće ovlašteno je podnijeti zahtjev kojim se pokreće postupak ocjene usklađenosti sa zakonom naloga kojim je ministar, na temelju ovlaštenja Vlade, obustavio primjenu odluka lokalnog vijeća.

U predmetima koji se odnose na ustavnost zakona, uredba i drugih akata Vlade, usklađenost odredaba latvijskoga nacionalnog prava s međunarodnim sporazumima koje je Latvija sklopila, a nisu u skladu s Ustavom i ustavnost međunarodnih sporazuma koje je Latvija potpisala ili sklopila (čak i prije nego što ti sporazumi budu odobreni u Parlamentu) te zakona ili propisa ili njihovih dijelova Ustavni sud odlučuje na plenarnoj sjednici. O ostalim predmetima odlučuje se u vijećima sastavljenim od triju sudaca, osim ako Ustavni sud ne odluči drukčije.

Presuda Ustavnog suda konačna je i stupa na snagu s datumom dostave. Presuda Ustavnog suda i njezino tumačenje sporne odredbe obvezuje sva središnja i lokalna tijela vlasti (uključujući sudove), kao i službene osobe te fizičke i pravne osobe.

Odredba koju je Ustavni sud proglasio nesukladnom sa zakonom višeg stupnja smatra se ništavom od dana objave presude Ustavnog suda ako Ustavni sud ne odredi drukčije. Ako Ustavni sud smatra da je međunarodni sporazum koji je Latvija potpisala ili sklopila neustavan, Vlada je dužna bez odgode osigurati da se sporazum izmijeni, otkáže, suspendira njegovo djelovanje ili da se pristupanje sporazumu povuče bez odgode.

Gospodarski sud

U skladu s odredbama Zakona o sudbenoj vlasti (*Likums par tiesu varu*), Gospodarski sud (*Ekonomisko lietu tiesa*) uspostavljen je za odlučivanje u predmetima navedenim u Zakonu o parničnom postupku (*Civilprocesa likums*) i Zakonu o kaznenom postupku (*Kriminālprocesa likums*). Sjedište mu je u Rigi i nadležan je za cijelo državno područje Latvije.

U okviru građanskog prava Gospodarski sud nadležan je za sljedeće:

1. tužbe koje proizlaze iz ugovora o reosiguranju
2. tužbe koje proizlaze iz ugovora o ulagačkim uslugama i pomoćnim ulagačkim uslugama
3. tužbe za zaštitu ulaganja drugih država članica Europske unije protiv latvijskih tijela
4. tužbe koje proizlaze iz pravnih odnosa korporacija
5. tužbe koje proizlaze iz pravnih odnosa članova (dioničara) dioničkih društava
6. tužbe koje proizlaze iz sporazuma o financijskim kolateralima
7. tužbe koje proizlaze iz transakcija kapitala među povezanim strankama u smislu odredaba Trgovačkog zakona (*Komerclikums*) i Zakona o tržištu financijskih instrumenata (*Finanšu instrumentu tirgus likums*)
8. tužbe koje proizlaze iz prijenosa poduzeća i korporativnog restrukturiranja, osim potraživanja zaposlenika
9. tužbe koje proizlaze iz ugovornih obveza između građevinskih subjekata, uključujući podizvođače, a odnose se na izgradnju bilo koje građevine drugog ili trećeg razreda za koju je potrebna građevinska dozvola, isključujući stambene zgrade s jednim ili dva stana i s njima povezane funkcionalne građevine
10. tužbe koje proizlaze iz povrede zakona o tržišnom natjecanju
11. tužbe koje proizlaze iz odluka skupština članova (dioničara) društva kapitala i
12. zahtjeve za likvidaciju i stečaj kreditnih institucija.

Isto tako, Gospodarski sud u okviru kaznenog prava nadležan je za kaznena djela:

1. financiranja proizvodnje, skladištenja, premještanja, uporabe ili distribucije oružja za masovno uništenje, kad odgovornost za to proizlazi iz članka 73.1. stavka 2. Kaznenog zakona (*Krimināllikums*)
2. terorizma, kad odgovornost za to proizlazi iz članka 79.2. stavka 2. Kaznenog zakona
3. pranja imovinske koristi stečene kaznenim djelom (članak 195. Kaznenog zakona)
4. neovlaštenog primanja koristi, ako odgovornost za to proizlazi iz drugog, trećeg ili četvrtog stavka članka 198. Kaznenog zakona
5. podmićivanja u gospodarskom poslovanju, ako odgovornost za to proizlazi iz članka 199. stavka 2. Kaznenog zakona
6. primanja mita, kad odgovornost za to proizlazi iz stavka trećeg ili četvrtog članka 320. Kaznenog zakona
7. primanja mita, ako odgovornost za to proizlazi iz drugog, trećeg ili četvrtog stavka članka 321. Kaznenog zakona
8. posredovanja u podmićivanju, ako odgovornost za to proizlazi iz članka 322. stavka 2. Kaznenog zakona
9. aktivnog podmićivanja, ako odgovornost za to proizlazi iz stavka drugog ili trećeg članka 323. Kaznenog zakona
10. trgovanja utjecajem, ako odgovornost za to proizlazi iz članka 326.1. stavka 2. Kaznenog zakona
11. nezakonitog traženja i primanja koristi, ako odgovornost za to proizlazi iz članka 326.2. stavka 2. Kaznenog zakona i
12. nezakonitog davanja koristi, ako odgovornost za to proizlazi iz članka 326.3. stavka 2. Kaznenog zakona.

O žalbama protiv odluka Gospodarskog suda odlučuje Regionalni sud u Rigi (*Rīgas apgabaltiesa*).

Pravne baze podataka

Naziv i URL baze podataka

[Predmeti pred Ustavnim sudom \(funkcija pretraživanja\)](#)

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup je besplatan.

Kratak sadržaj baze podataka

Baza podataka sadržava presude Ustavnog suda Republike Latvije.

Kontekst

Sučelje za pretraživanje baze podataka i presude dostupni su na latvijskom i engleskom.

Poveznice

[Ustavni sud Republike Latvije](#)

■ Posljednji put ažurirano: 27/05/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.